

SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina
Sektor komercijalnih poslova i razvoja portfelja IPNP
Služba trgovine prirodnim plinom

UGOVORNI UVJETI ZA PRODAJU PRIRODNOG PLINA

Zagreb, travanj 2016.

UVODNE ODREDBE

INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d. (u daljnjem tekstu PRODAVATELJ) ovime objavljuje svoje Ugovorne uvjete za prodaju prirodnog plina (u daljnjem tekstu: UU) koji će se primjenjivati prema svim KUPCIMA prirodnog Plina u Republici Hrvatskoj koji će kupovati prirodni Plin od PRODAVATELJA i koji čine sastavni dio Ugovora o prodaji prirodnog plina.

Značenje korištenih termina

Slijedeći termini pisani velikim početnim slovom ili velikim slovima će imati slijedeće značenje:

- „**Bar**“ je mjerna jedinica za tlak koja iznosi: 1 bar = 101 325 Pa.
- „**Bilančna skupina**“ je skupina s jednim ili više sudionika na tržištu plina koju organizira i vodi voditelj bilančne skupine.
- „**Donja ogrjevna vrijednost**“ ili „**H_d**“ je ona količina topline koja nastaje potpunim izgaranjem jednog prostornog metra suhog plina pri čemu su dimni plinovi svedeni na standardno stanje, a vodena para u njima ne kondenzira.
- „**HROTE**“ – Hrvatski operator tržišta energije
- „**KUPAC**“ je u smislu ovih UU opskrbljivač krajnjih kupaca na distribucijskom/transportnom sustavu.
- „**kWh**“ je energija sadržana u obujmu prirodnog plina donje ogrjevne vrijednosti 33 338,35 kJ/m³ izraženoj u m³, pri standardnim uvjetima tlaka od 101 325 Pa i temperature od 288,15 K (15 °C), izračunava se množenjem istog obujma s pretvorbenim faktorom 9,2607.
- „**m³** ili „**Standardni m³**“ je količina Plina volumena jednog prostornog metra pri temperaturi od 288,15 K i apsolutnom tlaku od 101 325 Pa, za donju kalorijsku vrijednost od 33 338,35 kJ/m³.
- „**Mjesta isporuke prirodnog plina**“ su primopredajne mjerne / mjerno redukcijske stanice (PMS /PMRS) u vlasništvu Operatora transportnog (u daljnjem tekstu OTS).
- „**Nominacija**“ najava količine prirodnog plina za bilančnu skupinu za naredni plinski dan koju korisnici sustava, odnosno članovi bilančne skupine, namjeravaju predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava.
- „**Operator distribucijskog sustava**“ ili „**ODS**“ je energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom Plina,
- „**Operator transportnog sustava**“ ili „**OTS**“ je energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo, njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom Plina,
- „**Operator tržišta Plina**“ je energetska subjekt koji obavlja energetska djelatnost organiziranja tržišta Plina
- „**Opskrbljivač**“ je pravna ili fizička osoba koja obavlja energetska djelatnost opskrbe Plinom.
- „**Plinovod**“ je cjevovodni dio transportnog / distribucijskog sustava koji služi za prijenos Plina od ulaza u transportni / distribucijski sustav do izlaza iz transportnog / distribucijskog sustava, uključivo i opremu koja je na njemu ugrađena.
- „**Plinska Godina**“ razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. listopada tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. listopada iduće godine, osim ako nije drugačije određeno propisima Europske unije.
- „**Plinski Dan**“ je razdoblje od 24 sata koje počinje u 06:00 sati i traje do 06:00 sati narednog dana.
- „**Plinski Mjesec**“ je razdoblje koje počinje u 06:00 sati prvog kalendarskog dana tekućeg mjeseca i traje do 06.00 sati prvog kalendarskog dana narednog mjeseca.
- „**Plinski sustav**“ – sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta Plina i terminal za UPP,
- „**Prednominacija**“ je najava količine Plina za naredni Plinski Dan koju član bilančne skupine namjerava predati u Plinski sustav i/ili preuzeti iz Plinskog sustava.

- „**Priključak**“ – fizički priključak na transportni sustav ili distribucijski sustav koji obuhvaća mjernu opremu i obračunsko mjerno mjesto
- „**Primopredajna mjerna stanica**“ ili „**PMS**“ je dio transportnog sustava na kojemu operator transportnog sustava predaje Plin iz transportnog sustava i na kojemu se obavlja mjerenje količine Plina , a može se obavljati i pročišćavanje Plina.
- „**Primopredajna mjerno-redukcijska stanica**“ ili „**PMRS**“ je dio transportnog sustava na kojemu operator transportnog sustava predaje Plin iz transportnog sustava i na kojemu se obavlja mjerenje količine Plina , predgrijavanje Plina i snižavanje tlaka Plina, a može se obavljati i pročišćavanje Plina.
- „**Prirodni Plin**“ ili „**Plin**“ je plinska smjesa ugljikovodika, koju uglavnom sačinjava metan, kvalitete određene u Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i ovim UU.
- „**Renominacija**“ je izmijenjena nominacija.
- „**Trgovina plinom**“ – kupnja i prodaja plina, isključujući prodaju plina krajnjem kupcu
- „**Ugovor o prodaji plina**“ – Ugovor kojim se opskrbljivač plinom ili trgovac plinom ili proizvođač plina obvezuje opskrbiti plinom drugog opskrbljivača plinom ili trgovca plinom koji se obvezuje platiti ugovorenu cijenu.
- „**Ugovorne Strane**“ – PRODAVATELJ i KUPAC kada se spominju zajednički
- „**Ulaz u distribucijski sustav**“ je mjesto fizičkog spoja i vlasničkog razgraničenja između transportnog sustava ili mreže proizvodnih plinovoda ili sustava skladišta Plina povezanog na distribucijski sustav i distribucijskog sustava, u skladu s ugovorom o priključenju na transportni sustav i ugovorom o priključenju na distribucijski sustav.
- „**Voditelj bilančne skupine**“ ili „**VBS**“ je energetski subjekt koji organizira i vodi bilančnu skupinu i odgovoran je za usklađivanje količina plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava

Članak 1.

- 1.1. Ovi UU su sastavni dio Ugovora o prodaji prirodnog plina (u daljnjem tekstu: UGOVOR) sklopljenog između PRODAVATELJA i KUPCA kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze PRODAVATELJA i KUPCA na području trgovine Plinom kojeg PRODAVATELJ isporučuje KUPCU.
- 1.2. Sve poslove u vezi sa održavanjem mjernih uređaja, redovitom i izvanrednom kontrolom obračunskih mjernih uređaja, te obavljanjem radnji na obračunskim mjernim mjestima, obavljaju OTS/ODS sukladno zakonskim i podzakonskim aktima.

PREDNOMINACIJA KORIŠTENJA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 2.

- 2.1. PRODAVATELJ je Voditelj bilančne skupine (u daljnjem tekstu: VBS), a KUPAC potpisom UGOVORA daje suglasnost na članstvo u bilančnoj skupini PRODAVATELJA za vrijeme trajanja UGOVORA.
- 2.2. KUPAC je dužan PRODAVATELJU za naredni Plinski Dan dostaviti prednominaciju korištenja kapaciteta transportnog sustava po UGOVORU za svako Mjesto isporuke koja mora sadržavati planiranu dnevnu količinu Plina za svaki sat u kWh/h za naredni Plinski Dan.
- 2.3. KUPAC je dužan prednominacije po UGOVORU dostaviti PRODAVATELJU do 10 sati tekućeg Plinskog Dana za naredni Plinski Dan.
- 2.4. Ukoliko OTS odbije nominaciju, PRODAVATELJ će obavijestiti KUPCA o potrebi dostavljanja nove prednominacije, a KUPAC je novu prednominaciju dužan dostaviti PRODAVATELJU do 14:45 sati tekućeg Plinskog Dana za naredni Plinski Dan.
- 2.5. Razmjena informacija iz ovog članka obavlja se u elektronskom obliku.
- 2.6. Postupak prednominacije korištenja transportnog sustava za subotu, nedjelju i ponedjeljak provodi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.
- 2.7. Postupak prednominacije korištenja transportnog sustava za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, provodi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

- 2.8. KUPAC nema pravo za vrijeme trajanja Plinskog Dana izmijeniti prihvaćenu prednominaciju za taj Plinski Dan.
- 2.9. Ukoliko KUPAC PRODAVATELJU u ugovorenom roku ne dostavi prednominaciju za naredni Plinski Dan važeća će biti zadnja prihvaćena prednominacija.
- 2.10 U slučaju izvanrednog poremećaja u radu transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta Plina, mreže proizvodnih plinovoda kao i u slučaju izvanrednog poremećaja uvoza Plina, PRODAVATELJ će KUPCU temeljem obavijesti OTS-a omogućiti izmjenu prihvaćene prednominacije prema rokovima koje odredi OTS.

UTVRĐIVANJE OBRAČUNSKIH VELIČINA - KOLIČINE ISPORUČENOG PLINA

Članak 3.

- 3.1. Očitavanje mjernih uređaja na izlazu iz transportnog sustava (PMS/PMRS) koji je ujedno i ulaz u distribucijski sustav, a predstavlja mjesto isporuke obavlja OTS.
- 3.2. Utvrđivanje isporučenih količina Plina obavlja ODS te iste dostavlja KUPCU sukladno zakonskim odredbama.
- 3.3. Uzorkovanje Plina za potrebe utvrđivanja isporučenih količina Plina u kWh obavlja OTS sukladno propisanim zakonskim rokovima i odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava.

Članak 4.

Ugovorne Strane mogu iz opravdanih razloga zahtijevati izvanrednu kontrolu mjernih uređaja sukladno zakonskim odredbama.

UVJETI, ROKOVI I NAČIN ZAKLJUČIVANJA UGOVORA O PRODAJI PLINA

Članak 5.

Plin se isporučuje KUPCU na osnovu UGOVORA koji mora biti zaključen u pisanom obliku te pravovaljano potpisan i ovjeren od obje Ugovorne Strane.

Svako preuzimanje Plina bez sklopljenog UGOVORA ili nakon raskida UGOVORA smatrat će se neovlaštenom potrošnjom Plina.

CIJENA I NAČIN PLAĆANJA ISPORUČENOG PLINA I NAKNADA ZA KORIŠTENJE TRANSPORTNOG SUSTAVA

Članak 6.

- 6.1. Cijena Plina utvrđuje se UGOVOROM.
- 6.2. Naknada za korištenje kapaciteta transportnog sustava utvrđuje se temeljem važeće zakonske regulative.
- 6.3. Po potpisu UGOVORA PRODAVATELJ će temeljem podataka o potrebnim najvećim dnevnim kapacitetima transportnog sustava kod operatora transportnog sustava rezervirati potrebne kapacitete transportnog sustava na ulazima i izlazima iz transportnog sustava.
PRODAVATELJ će po dodjeli kapaciteta od strane OTS-a sklopiti Ugovor o transportu na ulazima u transportni sustav, a KUPAC će sklopiti Ugovor o transportu na izlazima iz transportnog sustava.
- 6.4. Temeljem iznosa tarifnih stavki za transport plina prema odredbama Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport Plina (nadalje: Metodologija) i podataka KUPCA za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava na izlazima iz transportnog sustava PRODAVATELJ će obračunati KUPCU troškove transporta za ulaze u transportni sustav.
- 6.5. Sve ostale obveze KUPAC će plaćati sukladno mjerodavnoj zakonskoj regulativi RH.

- 6.6. KUPAC je dužan PRODAVATELJU dostaviti instrument/instrumente osiguranja plaćanja u visini koja minimalno pokriva **dvomjesečnu vrijednost ugovorenih količina Plina (računato prema mjesecu vršne potrošnje) uvećanu za troškove transporta, sve uvećano za PDV.**

KUPAC će obveze osigurati bankarskom garancijom banke prihvatljive PRODAVATELJU ili običnom zadužnicom ovjerenom i solemniziranom kod javnog bilježnika, a prema procjeni kreditnog rizika od strane PRODAVATELJA.

Članak 7.

- 7.1. U slučaju reklamacije obračuna Plina, KUPAC ima pravo podnijeti PRODAVATELJU prigovor na dostavljeni račun.
- 7.2. Prigovor KUPCA ne odgađa plaćanje nespornog dijela računa.
- 7.3. Prigovor iz članka 7.1. mora biti podnesen u pisanom obliku i dostavljen PRODAVATELJU preporučenom poštom i to najkasnije u roku od 8 (osam) dana računajući od dana primitka računa.
- 7.4. Ispravak obračuna u slučaju kada se utvrdi pogreška u utvrđivanju isporučenih količina Plina, izvršit će se u sljedećem obračunskom razdoblju.
- 7.5. U slučaju reklamacije u bilo kojem drugom bitnom elementu računa, PRODAVATELJ će, ako utvrdi da je reklamacija utemeljena, ispraviti uočenu grešku.

KVALITETA USLUGE, KVALITETA PLINA, ISPORUKA PLINA I VIŠA SILA

Članak 8.

Kvaliteta usluge

Kvaliteta usluge predstavlja razinu pružanja usluga koje PRODAVATELJ pruža KUPCU. PRODAVATELJ će prilikom obavljanja djelatnosti trgovine Plinom:

- obavljati djelatnost trgovine Plinom na siguran, pouzdan i učinkovit način,
- pridržavati se pozitivnih zakonskih propisa RH koji uređuju poslovanje u Plinskom sektoru,
- pridržavati se dobre poslovne prakse i poslovnih običaja primjerenih plinskom poslovanju prilikom obavljanja djelatnosti dobave Plina izbjegavati prekide isporuka koje mogu biti uzrokovane grubom nepažnjom i svjesnim propustom, odnosno propuštanjem poslovanja s pažnjom dobrog gospodarstvenika,
- dostavljati račune u ugovorenim rokovima.

Članak 9.

Kvaliteta Plina

- 9.1. Plin koji se isporučuje KUPCU prema odredbama ovih UU je smjesa Plina proizvedenog u RH (domaći Plin) i Plina kojeg je PRODAVATELJ uvezao u RH (uvozni Plin), a standardna kvaliteta Plina određena je u Prilogu 2, tablica 3. Općih uvjeta za opskrbu plinom: STANDARDNA KVALITETA PLINA u odjeljku PRIRODNI PLIN.
- 9.2. Uzorkovanje Plina za potrebe utvrđivanja kvalitete Plina obavlja OTS sukladno propisanim zakonskim rokovima.

Članak 10.

Isporuka Plina

- 10.1. KUPAC je dužan pridržavati se ugovorne dinamike preuzimanja Plina.
- 10.2. Ugovorne Strane dužne su se međusobno obavještavati (telefaksom ili elektroničkom poštom) o rokovima i trajanjima prekida ili obustave isporuke / preuzimanja Plina.

Članak 11.**Viša sila**

11.1. U pogledu isporuke i preuzimanja Plina, PRODAVATELJ ili KUPAC se oslobađa odgovornosti za neispunjenje, zakašnjelo ili nepotpuno ispunjenje svojih ugovornih obveza ako je do neispunjenja, zakašnjelog ili nepotpunog ispunjenja došlo zbog slučaja više sile.

Slučajevima više sile smatraju se svi događaji i okolnosti koje, da su i mogle biti predviđene, ne bi mogle biti spriječene i na koje se ne može utjecati, umanjiti ih, otkloniti ih ili ukinuti njihovo djelovanje. To su osobito:

- elementarne nepogode (potres, poplava, udar groma, oluja, suša, djelovanje leda i drugo),
- epidemije,
- eksplozije koje nisu posljedica nepravilnog i nepažljivog rukovanja i koje se nisu mogle predvidjeti, a nisu posljedica dotrajalosti materijala i opreme,
- rat, pobuna ili sabotaža,
- odluke državnih tijela koje privremeno ili trajno sprječavaju realizaciju ovog UGOVORA,
- svi drugi događaji i okolnosti za koje u slučaju dvojbe posebna arbitraža odluči da se radi o višoj sili.

11.2. U slučaju nastanka više sile iz prethodne točke ovog članka, Ugovorna Strana kod koje su nastupile takve okolnosti obvezna je odmah, odnosno u najkraćem mogućem roku, u pisanom obliku (faksom ili elektroničkom poštom) izvijestiti drugu Ugovornu Stranu o nastupu, odnosno o prestanku djelovanja događaja više sile. U slučaju da je uslijed događaja više sile bilo kojoj Ugovornoj Strani onemogućeno trajno izvršenje UGOVORA, UGOVOR se ima smatrati raskinutim bez negativnih posljedica po bilo koju Ugovornu Stranu.

11.3. U svrhu pravovremenog obavještanja, KUPAC je dužan žurno obavijestiti PRODAVATELJA o eventualnim promjenama podataka o operativnim kontaktima.

11.4. Ugovorne Strane nisu obvezne neisporučene, odnosno nepreuzete količine Plina, uslijed izuzetnih okolnosti iz ovog članka, naknadno isporučiti, odnosno preuzeti.

RASKID UGOVORA**Članak 12.**

12.1. PRODAVATELJ ima pravo raskinuti UGOVOR s KUPCEM u skladu s odredbama UGOVORA.

12.2. U slučaju, raskida UGOVORA, PRODAVATELJ će KUPCA, OTS i HROTE obavijestiti o raskidu UGOVORA.